

حضرت زهرا «سلام الله علیها» از دیدگاه امیرالمؤمنین «علیه السلام»

این سخن به گزاف نیست اگر بگوییم معرفت و شناخت فاطمه (س) آن گونه که شأن و منزلت اوست برای آحاد بشر دور از مقام عصمت غیر ممکن است و بازگزاف نیست اگر گفته شود...

این سخن به گزاف نیست اگر بگوییم معرفت و شناخت فاطمه (س) آن گونه که شأن و منزلت اوست برای آحاد بشر دور از مقام عصمت غیر ممکن است و بازگزاف نیست اگر گفته شود، کسی می‌تواند فاطمه (ع) را بشناسد که بتواند علی (ع) را با آن همه عظمت و بزرگی بشناسد و بدیهی است که شناخت حقیقی و کامل امیرالمؤمنین علی (ع) فقط و فقط از عهده معصوم (ع) بر می‌آید و بس.

بنابراین شناخت کامل و حقیقی فاطمه (س) نیز فقط و فقط از عهده و توان معصوم (ع) بر می‌آید بس. سرّ مطلب با این گفتار روشن می‌شود که در روایات متواتره و صحیح از جمیع فرق اسلامی القابی از زبان پیغمبر اکرم (ص) برای امیرالمؤمنین (ع) نقل شده است.

یکی از آن القاب همین لقب امیرالمؤمنین است، دیگری امام المتقین، سوي سيد الاوصياء و ده‌ها لقب دیگر. و چه بسیار می‌فرمود: علیّ مع القرآن و القرآن مع العلی، علیّ مع الحقّ مع العلی.

از این بیانات و تعابیر پیامبر اکرم (ص) شأن والای امیرالمؤمنین در پیشگاه خدا و رسولش به خوبی به دست می‌آید. اما امام صادق (ع) می‌فرماید: «اگر امیرمؤمنان علی (ع) نبود، برای فاطمه (س) تا روز قیامت در سراسر زمین کفو و همتایی نبود.» [30] بیت الاحزان - محدّث قمی - ص 21.

تمام عظمت و بزرگی همه و همه یکجا در وجود امیرالمؤمنین علی (ع) جمع شده است و علی با این همه عظمت همتا و کفو فاطمه (س) است که اگر علی (ع) نمی‌بود فاطمه (س) همتایی نمی‌داشت. بنابراین اصولاً زندگانی فاطمه (س) را باید در کنار امیرالمؤمنان علی (ع) مشاهده کرد، چرا که علی و فاطمه را تنها وصلت ازدواج به هم پیوند نداده است بلکه آن دو در ایمان خویش به هم پیوسته‌اند؛ آنان دو تن نیستند بلکه دو بعد عنصری یک ایمانند، دو دست یک پیکره جهاندند، دو فرزند یک فضیلتند، دو سوي یک کعبه‌اند، دوروی یک خورشیدند، همچون دو بخش کلمه «توحید» بیانگر یک وحدتند؛ صلابت حق در رخسار علی (ع) می‌درخشد و عطوفت خدا در چهره فاطمه (س) لیخنند می‌زند...

علی (ع) جلال خداست و فاطمه (س) جمال او، علی (ع) سطوت الهی است و فاطمه (س) رحمت آن؛ علی (ع) پدر مؤمنان است و فاطمه (س) مادر مهربان آنان، علی را با فاطمه باید دید و فاطمه را با علی، فاطمه (س) پیراهن علی (ع) است و علی ردای فاطمه است، امامت شهنشوار است که عصمت همسر اوست، عصمت ملیکه‌ای است که امامت شوهر اوست... پیامبر عظیم (ص) در دو تندیس قدسی جلوه‌گر است: قاطعیت او در علی (ع) و رحمت او در فاطمه (س)؛ فاطمه را با علی باید شناخت، عقاب آسمان معرفت که همبال با شهبازی چون علی (ع) در اوجهای نور پرواز می‌کند و کدام فضیلت برتر از این می‌توان تصوّر کرد که انسانی همبال امیر مؤمنان علی (ع) در اوجهایی که آن بزرگ زیر بال دارد پرواز نماید، امام راستین علم و شرف که سزاوار خویش، فرموده است: «يَنْهَدُرُ عَنِّي السَّيْلُ وَ لَا يَرْقِي إِلَيَّ الطَّيْرُ...» [31] نهج البلاغه - خطبه شفشقیه. من آن کوهسار بلندم که سیل علم و معرفت از دامانم سرازیر است و پرنده‌ای به سوي اوجهای من توان پرواز ندارد، و تنها فاطمه (س) است که همبال علی (ع) در عقابگاه قلّه‌های زندگی او پرواز کرده است.

سراسر زندگی پر نور فاطمه (س) همچون همسرش امیرمؤمنان (ع) به زهد و تقوی و عبادت و انجام وظایف الهی سپری شده است؛ و اینک در متن روایات و تاریخ، فرازهایی از زندگی پر نور او را به روایت همسر بزرگوارش بررسی می‌کنیم. رفتار حضرت زهرا (س) با شوهر در عالیترین مرحله صفا و مهربانی بود، نه تنها هرگز خاطر شوهر را نرنجانید، بلکه یاور مهربان و نوازشگر دلسوز برای شوهر بود، و در همه صحنه‌های زندگی، همدم و همدرد و شریک زندگی علی (ع) بود، برای روشن شدن این مطلب به نمونه‌هایی اشاره می‌کنیم:

1- پیامبر (ص) روزی نزد دخترش فاطمه (س) آمد و ضمن احوالپرسی، پرسید: «شوهرت را چگونه یافتی؟» فاطمه (س) در پاسخ گفت: «او را بهترین شوهر یافتم» پیامبر (ص) فرمودند: «دخترم! شوهرت، نیکو همسری است، در هیچ کاری از دستور او سرپیچی نکن.» [32] کشف الغمّه، ج 1، ص 491.

2- امیر مؤمنان علی (ع) در سخنی در شأن حضرت زهرا (س) فرمود: سوگند به خدا من زهرا (س) را تا آن هنگام که خداوند او را به سوي خود برد، خشمگین نکردم، در هیچ کاری موجب ناخشنودی او نشدم، او نیز مرا خشمگین نکرد و هیچگاه موجب ناخشنودی من نشد. [33] کشف الغمّه، ج 1، ص 492.

3- پیوند مقدّس همسری زهرا (س) و علی (ع) به قدری با صفا و پر مهر بود، و وجود زهرا (س) به قدری برای حضرت علی (ع) مایه آرامش و خشنودی بود که علی (ع) در سخنی می‌فرماید: «من به چهره زهرا نگاه می‌کردم، همین نگاه، هرگونه غم و اندوه را از من برطرف می‌نمود.» [34] کشف الغمّه، ج 1، ص 492.

4- فاطمه (س) در یاری علی (ع) و همکاری با او در رنج‌ها و دشواری‌ها و غم‌ها به قدری کوشا بود، که وقتی پیامبر (ص) از علی (ع) پرسید: «زهرا (س) را چگونه همسری یافتی؟» علی (ع) بی‌درنگ در پاسخ گفت: او را در راستای اطاعات خداوند،

یاوری نیکو یافتم. [35] بحار الانوار - ج 43، ص 117.

حضرت علی(علیه السلام) در مورد خانه داری همسرش می‌فرماید:

فاطمه(س) با اینکه از محبوبترین افراد نزد رسول خدا(ص) بود، آنقدر با مشک آب کشید و حمل کرد که اثر بند مشک در سینه‌اش نمایان شد، و آنقدر خانه را جارو کرد که لباس‌هایش غبار آلود شد، و آنقدر زیر دیگ آتش افروخت که رنگ لباسش تغییر کرد، زحمات طاقت فرسای او به جایی رسید که به او گفتیم: نزد پدرت برو و تقاضای کنیز کن، تا در کارها تو را کمک کند، او نزد پدر رفت، چند نفر از جوانان را در محضر پدر دید، چیزی نگفت و بازگشت، روز بعد صبح شخص رسول خدا(ص) به خانه ما آمد و به فاطمه(س) فرمود: «دیروز نزد من آمدم، چه حاجتی داشتی؟» فاطمه(س) از روی شرم چیزی نگفت، ترسیدم پیامبر(ص) برخیزد و برود، عرض کردم: «ای رسول خدا! فاطمه آنقدر آسیا را گردانده که دست‌هایش آبله نموده، و آنقدر خانه را جارو کرده که لباسش غبار آلود شده، و آنقدر آتش زیر دیگ گذارده، که رنگ لباسش دگرگون شده، به او گفتیم: اگر نزد پدر بروی و کنیزی را برای کمک، کنی بجا است.» پیامبر(ص) فرمود: چیزی را به شما بیاموزم که بهتر از خدمتکار است، آنگاه گفتن ذکر 33 مرتبه «الْحَمْدُ لِلَّهِ» و 33 بار «سُبْحَانَ اللَّهِ» و 34 بار «اللَّهُ أَكْبَرُ» هنگام خواب را به ما آموخت، فاطمه(س) 3 بار فرمود: «از خدا و رسولش خشنود شدم.» [36] بیت الاحزان - ص 43